Lietas Nr. C27160912
Lietas arhīva Nr. CA-0413-14/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 20.janvārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis J.Freimanis,

tiesneši U.Danga un S.Vamža,

ar tiesas sēdes sekretāri V.Makarus,

piedaloties SIA „Masterwork" pārstāvjiem zvērinātai advokātei Inesei Lazdovskai un zvērinātam advokātam Armandam Jaunzaram, SIA „WWL Houses" /amats/ /pers. A/ un pārstāvim zvērinātam advokātam Dēvijam Elnionim,

izskatot atklātā tiesas sēdē Rīgā, Rīgas apgabaltiesas telpās, civillietu SIA „WWL Houses" prasībā pret SIA „Masterwork" par līguma izpildi un SIA „Masterwork" pretprasībā pret SIA „WWL Houses" par neesoša parāda izpildījuma piedziņu, sakarā ar SIA „Masterwork" apelācijas sūdzībām par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 13.maija spriedumu un Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 21.jūnija papildspriedumu, nodibināja:

Aprakstošā daļa

2012.gada 11.aprīlī SIA „WWL Houses" cēlusi Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā prasību pret SIA „Masterwork" par līguma izpildi.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587.pantu, 1425.pantu un 1588.pantu, lūgts piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai līgumsodu par kavētiem maksājumiem un noliktavas izmaksām koka paneļu māju uzlabošanai kopā Ls 34 296,84 apmērā.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gada 14.jūnijā noslēgts būvniecības līgums, saskaņā ar kuru prasītāja apņēmusies saražot, uzbūvēt un nosūtīt, bet atbildētāja apņēmusies nopirkt trīs koka paneļu mājas un vienu paneļa palīgmāju, izgatavotu saskaņā ar pušu saskaņotiem projektiem par kopējo līguma summu 120 000,00 *euro* bez PVN.

Atbildētāja nav apmaksājusi līgumā noteiktos maksājumus par pasūtītajām mājām un atsakās veikt samaksu par pasūtītajām māju konstrukcijām.

Koka paneļu mājas ir pārdevēja īpašums un nav nogādājamas pircējam, pirms nav veikts otrais maksājums. Nokavēta maksājuma gadījumā, prasītāja tiesīga piemērot līgumsodu atbildētājai 1% apmērā no kopējās līguma summas par katru pilnu nokavēto nedēļu, bet ne vairāk kā 7%. Nokavētas 56 nedēļas. Līgumsoda kavējuma nauda sastāda 7%, kas ir 8 400,00 *euro*.

Atbildētājai jāsamaksā par noliktavas izmantošanu 50,00 *euro* dienā līdz 2010.gada 8.augustam un 100,00 *euro* dienā sākot ar 2010.gada 15.augustu.

Izmaksas par saražoto preču turēšanu noliktavā sastāda 40 400,00 *euro*.

Kopējā līgumsoda maksājuma un noliktavas maksas summa sastāda 48 800,00 *euro* (Ls 34 296,84).

Atbildētāja savas saistības līgumā noteiktajā termiņā nav izpildījusi, nav veikti arī maksājumi, kas saistīti ar koka paneļa māju ražošanu un kavētajiem maksājuma termiņiem.

Izgatavotas divas koka paneļu mājas konstrukcijas, kuras vairāk kā gadu atrodas ražošanas cehā /adrese/.

Par celto prasību 2012.gada 10.maijā tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētāja prasību neatzīst.

2012.gada 10.maijā SIA „Masterwork" cēlusi Rīgas pilsētas Centra rajona tiesā pretprasību par neesoša parāda izpildījuma piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 1756.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu, 2369.pantu, 2376.pantu, 2378.pantu un 2381.pantu, likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.pantu un 8.pantu, lūgts piedzīt no prasītājas par labu atbildētājai neesoša parāda izpildījumu Ls 48 900,43 apmērā un likumiskos procentus Ls 4 538,88 apmērā, kopā Ls 53 439,31.

Pretprasības pieteikumā norādīts, ka 2010.gadā pušu starpā noslēgti divi līgumi par koka paneļu māju ražošanu un piegādi. Viens no līgumiem noslēgts 2010.gada 14.jūnijā (pirmais līgums), otrais līgums noslēgts pēc 2010.gada jūnija.

Kā otrā līguma puses paredzētas ne tikai prasītāja un atbildētāja, bet arī Norvēģu kompānija „Frovag Havfiske", kura nav parakstījusi līgumu.

Otrais līgums noslēgts nolūkā saņemt preces un pakalpojumus no prasītājas, lai izpildītu savas līgumsaistības pret Norvēģu kompāniju „Frovag Havfiske".

Maksājumi Ls 48 900,43 apmērā veikti saistībā ar otro līgumu.

Līgumus atbildētājas vārdā parakstījis un veicis prasītājai maksājumus atbildētājas bijušais /amats/ /pers. B/, pēc kura nāves par vienīgo dalībnieku un /amats/ kļuvis Norvēģijas Karalistes pilsonis /pers. C/, kurš pēcāk atklājis, ka grāmatvedības uzskaitē nav atrodams neviens rēķins, kuru prasītāja izrakstījusi atbildētājai un preču pavadzīmes vai citi akti, kas apliecinātu to, ka atbildētāja saņēmusi preces un pakalpojumus.

Atbildētāja maldīgi uzskatījusi, ka saņēmusi preces un pakalpojumus no prasītājas, jo atbildētāja savam klientam Norvēģu kompānijai „Frovag Havfiske" 2010.gada nogalē sniegusi pakalpojumus un pārdevusi preces atbilstoši līgumam, kura izpildei atbildētājai bija nepieciešams saņemt otrajā līgumā paredzētās preces un pakalpojumus, cita starpā, no prasītājas. Atbildētāja pieņēmusi, ka dokumentu par

preču un pakalpojumu piegādi neesamība skaidrojama ar /pers. B/ nāvi nevis to, ka preces un pakalpojumi nav saņemti.

Atbildētāja vairākkārt lūgusi tai izsniegt prasītājas izrakstītos rēķinus un citus dokumentus par atbildētājai pārdotajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem otrā līguma ietvaros, tomēr prasītāja atteikusies sadarboties.

Uzskata, ka bez tiesiska pamata un maldīgi sniegusi prasītājai izpildījumu Ls 48 900,43 apmērā.

Ja prasītāja būtu sniegusi pakalpojumu un/vai pārdevusi preci atbildētājai, prasītājai būtu pienākums izrakstīt rēķinu atbildētājai 15 dienu laikā no darījuma dienas. Turklāt pušu starpā veiktie darījumi būtu jāatspoguļo Valsts ieņēmumu dienestam iesniedzamajās pievienotā vērtības nodokļa deklarācijās.

Saņemtais neesoša parāda izpildījums uzskatāms par svešu naudu, par kuru prasītājai uz likuma pamata jāmaksā likumiskie procenti Ls 4 538,88 apmērā.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 13.maija spriedumu prasība apmierināta, piedzenot no SIA „Masterwork" par labu SIA „WWL Houses" zaudējumus Ls 34 296,84, valsts nodevu Ls 632,97, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 3,30, pavisam kopā Ls 636,27, kā arī nosakot prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas 7% gadā no nesamaksātās parāda summas Ls 34 296,84, bet pretprasība noraidīta.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka ar 2010.gada 2.oktobrī starp SIA „WWL Houses" un SIA „Masterwork" noslēgto līgumu par rasējumu izstrādāšanu saliekamai koka rāmja mājai saskaņā ar plānu Nr.WWL75 par koka būvkonstrukcijas ar divām vienādām koka rāmju mājām un koka logu un durvju izkraušanu un uzstādīšanu, apstiprinās darījums starp pusēm.

Saskaņā ar SIA „WWL Houses" aktu 2010.gada 20.jūlijā pabeigta divu koka paneļu māju konstrukciju ražošana un konstrukcija tiek nodota glabāšanā noliktavā, tādejādi secināts, ka prasītāja savu līgumā noteikto darbu pabeigusi.

Konstatēts, ka vienošanās ir noslēgta un nav apstrīdēta.

Kritiski vērtēts atbildētājas puses norādītais, ka, ja neapmierina preces kvalitāte, var nepildīt līgumu.

Pirmās instances tiesas ieskatā atbildētāja, nepildot līgumu, vai neiesniedzot prasību tiesā par līguma laušanu, līguma nepildīšanas laikā radījusi prasītājai zaudējumus.

Secināts, ka pušu starpā pielīgts līguma priekšmets, samaksas apmērs, kārtība un termiņi.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Nodibināts, ka līgumi un pielikumi noslēgti tiesīgi un puses tos nav apstrīdējušas.

Atbildētājas puses argumenti un pretprasība vērtēta kritiski, jo saskaņā ar Civillikuma 1588.pantu viena puse nevar atkāpties no līguma bez otras piekrišanas, pat arī tad, ja pēdējā to neizpilda, un tādēļ, ka viņa to neizpilda.

Nav pierādīts, ka prasītāja līgumu nepilda. Puses nav tiesiskā ceļā mēģinājušas līgumu atzīt par izbeigtu. Atbildētāja nav apstrīdējusi vai lūgusi lauzt līgumu un nav to izpildījusi. Tādejādi atbildētājas rīcība atzīta par bezdarbību, kura radījusi zaudējumus prasītājai.

Pirmās instances tiesa, apmierinot prasību, atsaukusies uz Civillikuma 1770.pantu, atbilstoši kuram ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums, 1773.pantu, kas nosaka, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, 1775.pantu, kas paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, kā arī 1779.pantu, atbilstoši kuram katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam prasītājai noteiktas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus - septiņu procentpunktu virs procentu pamatlikmes apmērā gadā no nenomaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.panta otro daļu likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir septiņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā.

Par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 13.maija spriedumu 2013.gada 17.jūnijā tiesā saņemta SIA „Masterwork" apelācijas sūdzība, ar kuru spriedums pārsūdzēts pilnā apjomā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka 2010.gada 20.jūlijā prasītāja nav varējusi noliktavā nodot koka paneļu mājas, kas izgatavotas saskaņā ar 2010.gada 2.oktobra līgumu.

Nepamatoti kā pierādīts konstatēts apstāklis, ka prasītāja nepilda no 2010.gada 14.jūnija līguma izrietošās saistības, un saistību neizpildes rezultātā prasītājai radušies zaudējumi, kurus atbildētājai jāatlīdzina. Un proti, prasītāja atbildētājai nav izsniegusi 2010.gada 14.jūnija līguma 4.1.1.punktā minēto rēķinu un atbildētāja nav veikusi nevienu no līgumā paredzētajiem maksājumiem.

Pat ja prasītāja par 2010.gada 14.jūnija līgumā paredzēto priekšapmaksu uzskatījusi atbildētājas veiktos maksājumus 2010.gada 30.augustā – Ls 20 030,00, 2010.gada 23.septembrī – Ls 7 100,00, 2010.gada 18.oktobrī – Ls 7 010,43, 2010.gada 2.decembrī Ls 14 760,00, tad paneļu māju izgatavošana nevarēja tikt uzsākta pirms 2010.gada 18.oktobra, kad maksājumu summa sasniegusi 2010.gada 14.jūnija līguma 4.1.1.punktā paredzēto summu 48 000,00 *euro* (Ls 33 734,59).

Norādīts, ka 2010.gada 14.jūnija līgumā paredzētās priekšapmaksas saņemšanai prasītājai bija pienākums izsniegt atbildētājai atbilstošu rēķinu.

Pirmās instances tiesa nav vērtējusi prasītājas pievienotā vērtības nodokļa deklarācijas, no kurām izriet, ka 2010.gada pušu starpā darījumi nav notikuši. Darījuma esamību neapliecina arī rakstveida pierādījumi lietā.

Saskaņā ar Civillikuma 1573.panta otro daļu atbildētājai nebija tiesīga pamata veikt 2010.gada 14.jūnija 4.1.1.punktā paredzēto maksājumu pirms atbilstoša rēķina saņemšanas no prasītājas, atbildētāja šādu maksājumu nav veikusi, savukārt prasītājai nebija tiesiska pamata uzsākt koka paneļu māju izgatavošanu pirms priekšapmaksas saņemšanas.

Tāpat apšaubāms koka paneļu māju izgatavošanas un uzglabāšanas fakts.

No pirmās instances tiesas sprieduma izriet, ka atbildētāja savas saistības nav pildījusi neapmierinošās kvalitātes dēļ, lai gan atbildētāja šādu viedokli nav paudusi.

Vienlaikus pirmās instances tiesa nav izvērtējusi atbildētājas pretprasību, aprobežojoties ar norādi, ka pretprasība vērtējama kritiski.

Ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 21.jūnija papildspriedumu no SIA „Masterwork" par labu SIA „WWL Houses" piedzīti ar lietas vešanu saistītie izdevumi par zvērināta advokāta sniegtajiem pakalpojumiem Ls 242,00.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka prasītāja civillietas izskatīšanas laikā iesniegusi lūgumu par

tiesāšanās izdevumu apliecinošo dokumentu pievienošanu civillietas materiāliem un rēķinu Nr.04/03.2013, un atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļai minēto prasījumu apmierinājusi.

Par Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 21.jūnija papildspriedumu 2013.gada 9.jūlijā saņemta SIA „Masterwork" apelācijas sūdzība, ar kuru papildspriedums pārsūdzēts pilnā apjomā.

Ņemot vērā, ka izdevumi par advokāta palīdzību atbilstoši Civilprocesa likuma 33.pantam nav tiesas izdevumi, bet gan ar lietas vešanu saistītie izdevumi, pirmās instances tiesa nevarēja pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un piedzīt izdevumus par advokāta palīdzību.

Vienlaikus norādīts, ka spriedums saskaņā ar Civilprocesa 203.panta pirmo daļu nav stājies likumīgā spēkā un atbilstoši Civilprocesa likuma 204.pantam šobrīd nav izpildāms, un līdz ar to atbildētājai nav pienākuma atlīdzināt prasītājai ar lietas vešanu saistītos izdevumus.

Par iesniegtajām apelācijas sūdzībām 2013.gada 14.augustā tiesā saņemti SIA „WWL Houses" paskaidrojumi, kuros norādīts, ka apelācijas sūdzības uzskatāmas par nepamatotām.

Paskaidrojumos norādīts, ka pirmās instances tiesa, atbildētājas pienākumu veikt zaudējumu atlīdzināšanu pamatojot ar 2010.gada 2.oktobra līgumu, pieļāvusi pārrakstīšanās kļūdu.

Ar civillietas materiāliem pierādīts, ka prasītāja saskaņā ar 2010.gada 14.jūnija līgumu saņēmusi Ls 34 140,43 (48 577,46 *euro*), un tādejādi prasītājai bijis pietiekams pamats uzsākt koka paneļu māju ražošanu.

Ņemot vērā, ka veiktie maksājumi ir tranzītmaksājumi, tie nevar atspoguļoties pievienotās vērtības nodokļa deklarācijās.

2014.gada 6.janvāra tiesas sēdē SIA „Masterwork" pārstāvis zvērināts advokāts Armands Jaunzars apelācijas sūdzības uzturēja uz tajās norādītajiem motīviem un pamatiem.

Tiesas sēdē SIA „WWL Houses"/amats/ /pers. A/ apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

Civillietu tiesu kolēģija, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi pierādījumus, atzīst, ka prasība apmierināma, pretprasība noraidāma, bet apelācijas sūdzības uzskatāmas par nepamatotām.

2010.gada 14.jūnijā starp SIA „WWL Houses" kā pārdevēju un SIA „Masterwork" kā pircēju noslēgts līgums, saskaņā ar kura 1.1.punktu pārdevējs apņēmies pārdot, un pircējs apņēmies nopirkt šā līguma darbības laikā trīs paneļu mājas un vienu paneļu palīgmāju, kas izgatavotas atbilstoši pievienotajiem „A" un „B" rasējumiem. Atbilstoši līguma 4.1.1.punktam pircējs veic priekšapmaksu 48 000,00 *euro* apmērā, pamatojoties uz pārdevēja izrakstītu rēķinu pirms paneļa māju izgatavošanas. Atbilstoši 4.2.punktam pārdevējs sāk paneļu mājas izgatavošanu pēc pirmās priekšapmaksas saņemšanas. *(Lietas lapa Nr.27-37, I sējums)*

Atbilstoši Civillikuma 1412.pantam par tiesiska darījuma priekšmetu var būt tiklab darbība, kā arī atturēšanās no tās, un tiklab darbība, kuras mērķis ir nodibināt vai atdot lietu tiesību, kā arī darbība ar kādu citu mērķi.

Par 2010.gada 14.jūnijā starp SIA „WWL Houses" kā pārdevēju un SIA „Masterwork" kā pircēju noslēgtā līguma priekšmetu uzskatāma pārdevēja apņemšanās pārdot un pircēja apņemšanās nopirkt šā

līguma darbības laikā trīs paneļu mājas un vienu paneļu palīgmāju.

Lietas izskatīšanas gaitā 2010.gada 14.jūnijā starp SIA „WWL Houses" kā pārdevēju un SIA „Masterwork" kā pircēju noslēgtā līguma tiesiskums nav apstrīdēts, un tādējādi tas uzskatāms par tiesīgi noslēgtu.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Prasītāja norādījusi, ka izpildījusi savas no 2010.gada 14.jūnija līguma izrietošās saistības.

Civilprocesa likuma 92.pantā noteikts, ka pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.100 Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantai pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No lietas materiālos esošā SIA „WWL Houses" 2010.gada 20.jūlija Akta „Par izgatavoto koka paneļu māju nodošanu noliktavā" izriet, ka 2010.gada 20.jūlijā pabeigta divu koka paneļu māju konstrukciju ražošana un konstrukcijas tiek nodotas glabāšanai uz gatavās produkcijas noliktavu; noliktavā tiek nodotas divas paneļu māju konstrukcijas, kas pēc pasūtījuma izgatavotas uz 2010.gada 14.jūnija būvniecības līguma pamata, kas noslēgts ar SIA „Masterwork"; konstrukcijas tiek nodotas glabāšanā un uzskaitē SIA „WWL Houses" gatavās produkcijas noliktavā /adrese/. *(Lietas lapa Nr.12, I sējums)*

No lietas materiāliem pievienotā būveksperta Daiņa Pauliņa Apsekošanas atzinuma „par būvkonstrukciju esamību un atbilstību projektam" secināms, ka 2011.gada 12.augustā SIA „WWL Houses" veikta apsekošana, pārbaudot SIA „WWL Houses" un SIA „Masterwork" 2011.gada 14.jūnijā savstarpēji noslēgtā būvniecības līguma izpildi, kurā paredzētas koka paneļu mājas saskaņā ar pievienotajiem rasējumiem. Apsekošanas SIA „WWL Houses" ražošanas noliktavas telpās laikā konstatēts, ka saskaņā ar minēto līgumu saražotas divas koka paneļu mājas, kas atbilst līgumā norādītajam projektam. *(Lietas lapa Nr.10, I sējums)*

Apstākli, ka Apsekošanas atzinumā „par būvkonstrukciju esamību un atbilstību projektam" norādīts „2011.gada 14.jūnijā" Civillietu tiesu kolēģija, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem, vērtē kā pieļautu pārrakstīšanās kļūdu, jo lietas materiālos nav pierādījumu tam, ka pušu starpā 2011.gada 14.jūnijā būtu noslēgts kāds līgums, un tādējādi pieņemams, ka aktā ar „2011.gada 14.jūnijā" domāts „2010.gada 14.jūnijā".

Ņemot vērā, ka prasītājas norādītais, ka tā izpildījusi savas no 2010.gada 14.jūnija līguma izrietošās saistības, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantai pirmajai daļai apstiprinās ar lietas materiālos esošo SIA „WWL Houses" 2010.gada 20.jūlija Aktu „Par izgatavoto koka paneļu māju nodošanu noliktavā" un būveksperta Daiņa Pauliņa Apsekošanas atzinumu „par būvkonstrukciju esamību un atbilstību projektam", savukārt atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus tam, ka prasītāja nebūtu izpildījusi savas no 2010.gada 14.jūnija līguma izrietošās saistības, kā arī nav cēlusi prasību par minētā atzinuma un Apsekošanas akta atzīšanu par spēkā neesošiem, Civillietu tiesu kolēģija priekšroku dod prasītājas iesniegtajiem pierādījumiem, no kuriem secināms, ka tā savas saistības izpildījusi.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No lietas materiāliem nav konstatējams, ka atbildētāja būtu izpildījusi savas no 2010.gada 14.jūnija līguma izrietošās saistības – veikusi samaksu par trīs paneļu māju un vienas paneļu palīgmājas

pirkumu.

Pušu starpā pastāv strīds par to, vai lietas materiālos esošie maksājuma uzdevumi attiecināmi uz 2010.gada 14.jūnija līgumā paredzētās priekšapmaksas 48 000,00 *euro* apmērā veikšanu, un to, vai priekšapmaksas saņemšanai prasītājai bija pienākums izsniegt atbildētājai atbilstošu rēķinu.

Lietas materiālos atrodas sekojoši maksājuma uzdevumi, kurus atbildētāja veikusi prasītājai: 2010.gada 30.augusta maksājums par Ls 10 000,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzītmaksājums saskaņā ar līgumu 30.08.10/SEE HOUSES"; 2010.gada 30.augusta maksājums par Ls 10 030,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzītmaksājums saskaņā ar līgumu Nr.30.08.10/SEE HOUSES"; 2010.gada 23.septembra maksājums par Ls 7 100,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzītmaksājums saskaņā ar līgumu Nr.CABIN3/1"; 2010.gada 18.oktobra maksājums par Ls 7 010,43, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzīta maksājums saskaņā ar līgumu Nr.30.08.10/SEE HOUSES"; 2010.gada 2.decembra maksājums par Ls 10 000,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzīta maksājums saskaņā ar līgumu Nr.10.08.10 SEE HOUSES"; 2010.gada 2.decembra maksājums par Ls 4 760,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzīta maksājums saskaņā ar līgumu Nr.30.08.10/SEE HOUSES". *(Lietas lapa Nr.99-104, I sējums)*

Ne maksājuma uzdevumos norādītais maksājuma mērķis (pārskaitījuma detaļas), ne tajos norādīto summu kopsumma nenorāda uz to attiecināmību uz 2010.gada 14.jūnija līgumā paredzētās priekšapmaksas 48 000,00 *euro* apmērā veikšanu vai paša 2010.gada 14.jūnija līguma izpildi. Tāpat no maksājuma uzdevumiem nav konstatējams, ka tie būtu attiecināmi uz atbildētājas iesniegtā „Otrā" līguma izpildi, kurā kā līguma puses paredzētas ne tikai prasītāja un atbildētāja, bet arī Norvēģu kompānija „Frovag Havfiske", kura nav parakstījusi līgumu *(Lietas lapa Nr.77-91, I sējums)*, un tādējādi nemaz nepastāv pamats minēto maksājumu attiecināmības uz to izvērtēšanai.

Apstāklis, ka lietas izskatīšanas gaitā nav iesniegti dokumenti, kas pamatotu priekšapmaksas veikšanu, kā arī atbilstošu rēķinu izsniegšanu atbilstoši līguma 4.1.1.punktam, nevar kalpot par pamatu konstatācijai, ka līgums no prasītājas puses nebūtu izpildīts, jo apstāklis, ka prasītāja izpildījusi savas no 2010.gada 14.jūnija līguma izrietošās saistības pierādīts ar SIA „WWL Houses" 2010.gada 20.jūlija Aktu „Par izgatavoto koka paneļu māju nodošanu noliktavā" un būveksperta Daiņa Pauliņa Apsekošanas atzinumu „par būvkonstrukciju esamību un atbilstību projektam".

Atbilstoši Civillikuma 1590.pantam katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Saskaņā ar 2010.gada 14.jūnija līguma 4.4.punktu koka paneļu mājas ir pārdevēja īpašums un nav nogādājamas pircējam, pirms nav veikts otrais maksājums.

Lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēts, ka otrais maksājums būtu veikts.

Līguma 4.6.punkts paredz, ka nokavēta maksājuma gadījumā, prasītāja tiesīga piemērot līgumsodu atbildētājai 1% apmērā no kopējās līguma summas par katru pilnu nokavēto nedēļu, bet ne vairāk kā 7%. No lietas materiāliem secināms, ka nokavētas 56 nedēļas un līgumsoda kavējuma nauda sastāda 7%, kas sastāda 8 400,00 *euro*.

Atbilstoši līguma 7.2.punktam atbildētājai jāsamaksā par noliktavas izmantošanu 50,00 *euro* dienā līdz 2010.gada 8.augustam un 100,00 *euro* dienā sākot ar 2010.gada 15.augustu. Tādējādi secināms, ka līdz 2010.gada 8.augustam noliktavas izmaksas sastāda 900,00 *euro*, bet no 2010.gada 15.augusta – 39 500,00 *euro*, kopā – 40 400,00 *euro*.

Kopējā līgumsoda kavējuma nauda un noliktavas izmaksu summa sastāda 48 800,00 *euro* (Ls 34 296,84).

Atbilstoši Civillikuma 1543.pantam, kad izpildīšana ir neiespējama nevis vispārīgi, bet tikai apsolītājam, vai kad neiespējamība ir viņa paša darbības sekas, tad viņam jāatlīdzina zaudējumi tam, kam

viņš devis apsolījumu.

Tādējādi pirmās instances tiesa, apmierinot prasību par līguma izpildi jeb no līguma izrietošās līgumsoda kavējuma naudas un noliktavas izmaksu summas piedziņu, pamatoti atsaukusies uz Civillikuma 1770.pantu, atbilstoši kuram ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums, 1773.pantu, kas nosaka, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, 1775.pantu, kas paredz, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, kā arī 1779.pantu, atbilstoši kuram katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus - septiņu procentpunktu virs procentu pamatlikmes apmērā gadā no nenomaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.panta otro daļu likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, ir septiņi procentpunkti virs procentu pamatlikmes gadā.

Pamatojoties uz Civillikuma 1756.pantu, 1759.pantu, 1765.pantu, 2369.pantu, 2376.pantu, 2378.pantu un 2381.pantu, likuma „Par pievienotās vērtības nodokli" 2.pantu un 8.pantu, lūgts piedzīt no prasītājas par labu atbildētājai neesoša parāda izpildījumu Ls 48 900,43 apmērā un likumiskos procentus Ls 4 538,88 apmērā, kopā Ls 53 439,31.

Kā jau nodibināts, lietas materiālos atrodas sekojoši maksājuma uzdevumi, kurus atbildētāja veikusi prasītājai: 2010.gada 30.augusta maksājums par Ls 10 000,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzītmaksājums saskaņā ar līgumu 30.08.10/SEE HOUSES"; 2010.gada 30.augusta maksājums par Ls 10 030,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzītmaksājums saskaņā ar līgumu Nr.30.08.10/SEE HOUSES"; 2010.gada 23.septembra maksājums par Ls 7 100,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzītmaksājums saskaņā ar līgumu Nr.CABIN3/1"; 2010.gada 18.oktobra maksājums par Ls 7 010,43, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzīta maksājums saskaņā ar līgumu Nr.30.08.10/SEE HOUSES"; 2010.gada 2.decembra maksājums par Ls 10 000,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzīta maksājums saskaņā ar līgumu Nr.10.08.10 SEE HOUSES"; 2010.gada 2.decembra maksājums par Ls 4 760,00, kā pārskaitījuma detaļas norādītas „Tranzīta maksājums saskaņā ar līgumu Nr.30.08.10/SEE HOUSES". *(Lietas lapa Nr.99-104, I sējums)*

Minēto maksājumu kopsumma atbilst pretprasībā ietvertā prasījuma par neesoša parāda izpildījuma apmēram – Ls 48 900,43.

Kā jau secināts, ne maksājuma uzdevumos norādītais maksājuma mērķis (pārskaitījuma detaļas), ne tajos norādīto summu kopsumma nenorāda uz to attiecināmību uz 2010.gada 14.jūnija līgumā paredzētās priekšapmaksas 48 000,00 *euro* apmērā veikšanu vai paša 2010.gada 14.jūnija līguma izpildi. Tāpat no maksājuma uzdevumiem nav konstatējams, ka tie būtu attiecināmi uz atbildētājas iesniegtā „Otrā" līguma izpildi, kurā kā līguma puses paredzētas ne tikai prasītāja un atbildētāja, bet arī Norvēģu kompānija „Frovag Havfiske", kura nav parakstījusi līgumu *(Lietas lapa Nr.77-91, I sējums)*, un tādējādi nemaz nepastāv pamats minēto maksājumu attiecināmības uz to izvērtēšanai.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesību doktrīnā pausts viedoklis – pierādīšanas pienākuma sadales pamatā ir princips – *ei incumbit probatio qui dicit, non qui negat* (jāpierāda, pierādījumi jāiesniedz tam, kurš apgalvo, un nevis tam, kurš noliedz). Tādējādi *onus probandi* vispirms gulstas uz prasītāju, kurš griežas tiesā ar lūgumu aizsargāt aizskartās tiesības. Līdz brīdim, kamēr prasītājs nav pierādījis (savu prasījumu pamatotību), atbildētājam nekas nav jāpierāda, viņš prasību var noliegt (neatzīt) bez jebkādiem pierādījumiem *(A.Līcis. Prasības*

tiesvedība un pierādījumi. TNA. 2003. 72 lpp.).

Saskaņā ar minētajām civilprocesuālajām tiesību normām un tiesību doktrīnā pausto atziņu, Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pretprasībā norādītais apstāklis par to, ka – atbildētāja bez tiesiska pamata un maldīgi sniegusi prasītājai izpildījumu Ls 48 900,43 apmērā – nenorāda uz prasītājas pienākumu pierādīt saistību izpildi.

Civillietu tiesu kolēģija ievēro civilprocesā noteikto dispozitivitātes (prāvnieku personīgās autonomijas) principu, proti, prasītājs pats izlemj, kādu prasību celt tiesā un uz kādiem pamatiem balstīt savus prasījumus.

Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka pretprasībā ietvertais prasījums par neesoša parāda izpildījuma Ls 48 900,43 apmērā piedziņu pamatots ar Civillikuma 2369.pantu, 2376.pantu, 2378.pantu un 2381.pantu.

Atbilstoši Civillikuma 2369.pantam kas bez tiesiska pamata un tikai maldīgi uzskatīdams to par savu pienākumu kaut ko izdara vai apsola izdarīt otram par labu, tas var prasīt, vai nu lai atdod izpildījumu, vai lai atsvabina viņu no dotā apsolījuma.

Civillikuma 2376.pantā noteikts, ka atprasījuma tiesības priekšmets ir vai nu tā atdošana, kas izpildīts bez attiecīgas saistības, vai, ja šis izpildījums vairs nepastāvētu, tā vērtības atlīdzība.

Civillikuma 2378.pants paredz, ja dotas atvietojamas lietas, tad jāatdod tās pašas šķiras un tāda paša labuma lietas.

Savukārt atbilstoši Civillikuma 2381.pantam prasītājam jāpierāda, ka izpildījums izdarīts bez tiesiska pamata.

Minētās normas iekļautas Civillikuma 19.nodaļas V apakšnodaļā „Prasījumi no netaisnas iedzīvošanās". Saskaņā ar tiesību doktrīnā pausto viedokli, netaisna iedzīvošanās var izpausties kā lietas, tiesības vai pakalpojuma iegūšana, kā atbrīvošana no kādas saistības vai savu izdevumu ietaupīšana uz otra rēķinu. Ja ieguvējs rīkojies prettiesiski, tad viņa darbības kvalificējamas kā delikts vai līguma pārkāpums un uz šāda pamata piedzenama zaudējumu atlīdzība vai lieta natūrā. Noteikumi par netaisnu iedzīvošanos (Civillikuma 2369.pants – 2392.pants) attiecas uz gadījumiem, kad nav ne delikta, ne līguma pārkāpuma un parasti nav arī ieguvēja vainojamas uzvedības *(K.Torgāns. Saistību tiesības. II daļa. Mācību grāmata. Rīga. Tiesu namu aģentūra. 2008. 310.lpp.).*

Civillikuma 2389.pantā noteikts, ka, ja kādam ir bez jebkāda pamata kāds priekšmets no otra mantas, tad to var no viņa atprasīt. Attiecībā uz šādu atprasījumu nav nekādas nozīmes, vai tāda priekšmeta iegūšanai nav bijis pamata no paša sākuma, jeb vai pamats, kas agrāk ir bijis, vēlāk atkritis.

Saskaņā ar tiesību doktrīnu Civillikuma 2389.panta piemērošana iespējama šādos gadījumos: ja izpildījums izdarīts uz spēkā neesoša tiesiska darījuma pamata vai vispār bez jebkāda izpildījuma devēja un izpildījuma saņēmēja norunas par tiesisku attiecību nodibināšanu; ja atprasāmais priekšmets ir nonācis atbildētāja mantā nevis ar prasītāja dotu izpildījumu, bet gan citādā veidā. Tāpat minēts, ka atprasījums jebkāda pamata trūkuma dēļ ir iespējams tad, ja izpildījuma devējs izpildījuma izdarīšanas brīdī ir zinājis, ka izpildījumam nav tiesiska pamata (*K.Balodis. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga. 1998. 665.lpp).*

No maksājuma uzdevumos norādītajiem maksājuma mērķiem secināms, ka tie veikti saskaņā ar kādu 2010.gada 10.augusta līgumu, 2010.gada 30.augusta līgumu un līgumu Nr.CABIN3/1, savukārt lietas materiālos šādu līgumu nav. Atbildētāja minēto līgumus nav lūgusi arī atzīt par spēkā neesošiem.

No lietas materiāliem nav konstatējams un atbildētāja nav pierādījusi, ka izpildījums Ls 48 900,43 apmērā bijis tiesiski nepamatots, un tādējādi nav konstatējams pamats prasījuma apmierināšanai un izpildījuma

atprasīšanai.

Ņemot vērā, ka noraidāms pretprasībā ietvertais pamatprasījums par neesoša parāda izpildījuma Ls 48 900,43 apmērā piedziņu, nav pamata prasījuma par likumisko procentu par svešas naudas lietošanu piedziņu izvērtēšanai.

SIA „Masterwork" apelācijas sūdzībā, ar kuru pārsūdzēts papildspriedums, norādīts, ka izdevumi par advokāta palīdzību atbilstoši Civilprocesa likuma 33.pantam nav tiesas izdevumi, bet gan ar lietas vešanu saistītie izdevumi, un tādējādi pirmās instances tiesa nevarēja pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un piedzīt izdevumus par advokāta palīdzību.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Civilprocesa likuma 33.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Savukārt Civilprocesa likuma 33.panta trešā daļa nosaka, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību.

Apstāklis, ka pirmās instances tiesa, piedzenot izdevumus par advokāta palīdzību, pamatojusies uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, nevar kalpot par pamatu prasījuma noraidīšanai, jo prasītāja šādu prasījumu ir pieteikusi, un proti, lūgusi piedzīt no atbildētājas izdevumus par advokāta palīdzību Ls 242,00 apmērā saskaņā ar lietas materiāliem pievienotu rēķinu *(Lietas lapa Nr.173, II sējums)*, un minētais prasījums apmierināms, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu, kas nosaka, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi. Apstāklis, ka pirmās instances tiesa kļūdaini pamatojusies Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, nevar kalpot par pamatu prasītājas likumisko tiesību un interešu aizskārumam.

Tāpat arī apstāklis, ka spriedums nav stājies likumīgā spēkā un šobrīd nav izpildāms, nedod pamatu uzskatīt, ka atbildētājai nav pienākuma atlīdzināt prasītājai ar lietas vešanu saistītos izdevumus, jo spriedums izpildāms tā stāšanās spēkā gadījumā, un sprieduma labprātīgai izpildei noteikts desmit dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pie šādiem apstākļiem konstatējams, ka pirmās instances tiesa pamatoti taisījusi spriedumu par prasības apmierināšanu, pretprasības noraidīšanu, papildspriedumu par ar lietas vešanu saistīto izdevumu piedziņu, savukārt apelācijas sūdzībās izteiktie argumenti nevar kalpot par pamatu pretēju secinājumu izdarīšanai.

No lietas materiāliem secināms, ka prasītāja arī apelācijas instances tiesā pieteikusi lūgumu par ar lietas vešanu saistīto izdevumu piedziņu no atbildētājas Ls 181,50 apmērā.

Civilprocesa likuma 33.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Savukārt Civilprocesa likuma 33.panta trešā daļa nosaka, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību.

Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta otro daļu, kas nosaka, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi, un ņemot vērā, ka arī apelācijas instances tiesā prasība apmierināta, minētais prasījums apmierināms un no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami lietas vešanu saistītie izdevumi Ls 181,50 apmērā.

Pirmās instances tiesa no atbildētājas valsts labā piedzinusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus (pasta izdevumus) par tiesas pavēstu un paziņojumu piegādāšanu Ls 20,46 apmērā, savukārt sakarā ar lietas izskatīšanu apelācijas instances tiesā izveidojušies papildus ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu nosūtīšanu Ls 2,18 apmērā (2 x Ls 1,09), un tādējādi to kopsumma Ls 22,64 apmērā piedzenama no atbildētājas valsts labā.

Ņemot vērā, ka kopš 2014.gada 1.janvāra kā Latvijas Republikas nacionālā valūta ieviesta *euro*, ar Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 13.maija spriedumu un Rīgas pilsētas Centra rajona tiesas 2013.gada 21.jūnija papildspriedumu piedzītās summas, kā arī apelācijas instances tiesā apmierinātais prasījums konvertējami saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu (1 *euro* = 0.702804 lati) un *Euro* ieviešanas kārtības likuma 6.pantu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 42.panta ceturto daļu, 43.panta pirmās daļas 1.punktu, 97.pantu, 193.pantu, 194.pantu, 195.pantu, 426.pantu, 430.pantu, 433.panta pirmo daļu un 434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

SIA „WWL Houses", reģistrācijas Nr.43603025196, **prasību apmierināt.**

Piedzīt no SIA „Masterwork", reģistrācijas Nr.51203036681, par labu SIA „WWL Houses", reģistrācijas Nr.43603025196, zaudējumus 48 800,00 *euro* (četrdesmit astoņi tūkstoši astoņi simti *euro*) apmērā.

Piedzīt no SIA „Masterwork", reģistrācijas Nr.51203036681, par labu SIA „WWL Houses", reģistrācijas Nr.43603025196, samaksāto valsts nodevu 900,64 *euro* (deviņi simti *euro* un 64 centi) apmērā, kā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četri *euro* un 70 centi), ar lietas vešanu saistītos izdevumus 602,59 *euro* (seši simti divi *euro* un 59 centi).

Piedzīt no SIA „Masterwork", reģistrācijas Nr.51203036681, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus (pasta izdevumus) par tiesas pavēstu un paziņojumu piegādāšanu 32,21 euro (trīsdesmit divi *euro* un 21 cents).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama sekojošā kontā: Saņēmējs: Tiesu administrācija, konta Nr. LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, *iemaksas mērķis:* **21499** *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds, ja atbildētājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums).*

Noteikt SIA „WWL Houses", reģistrācijas Nr.43603025196, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas SIA „Masterwork", reģistrācijas Nr.51203036681, 7 (septiņus) % gadā no nesamaksātās parāda summas 48 800,00 *euro* (četrdesmit astoņi tūkstoši astoņi simti *euro*).

SIA „Masterwork", reģistrācijas Nr.51203036681, **pretprasību noraidīt.**

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt desmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā trīsdesmit dienu laikā, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns sprieduma teksts sastādīts 2014.gada 12.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis /paraksts/ J.Freimanis

Tiesneši /divi paraksti/ U.Danga un S.Vamža